

59. møde.

Mandag den 22. august kl. 13.

Formanden:

Mødet er åbnet. Jeg byder medlemmerne velkommen til denne ekstraordinære mødeperiode.

Den eneste sag på dagsordenen var:

Meddelelser fra formanden.

Formanden:

Jeg har først den meddelelse, at statsministeren har ønsket uden for dagsordenen at fremsætte en udtalelse i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 2.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Regeringen har bedt om at få folketinget sammenkaldt, fordi den økonomiske situation har udviklet sig på en måde, som har gjort det nødvendigt, at der hurtigt træffes foranstaltninger, som på én gang kan rette op på betalingsbalancen og støtte beskæftigelsen her i landet.

Den opgang, der har været at spore i de internationale konjunkturer, er fortsat meget langsom, og der er ikke noget tegn på, at dette billede vil ændre sig i den nærmeste fremtid.

På baggrund af denne mere pessimistiske vurdering af den internationale udvikling kan vi ikke forvente den forbedring på betalingsbalancen i forhold til 1976, som vi havde regnet med tidligere på året.

Vi må endvidere se i øjnene, at vi ikke uden nye indgreb vil få en nedgang i underskuddet i de kommende år. Og det er helt nødvendigt for dansk økonomi, at 1978 og de følgende år bringer en gradvis og mærkbar nedgang i underskuddet på betalingsbalancen.

I løbet af 1977 er der imidlertid også indtrådt en ny stigning i arbejdsløsheden. Det er magtpåliggende for regeringen, at den indsats, der må gøres for at styrke betalingsbalancen, får en sådan udformning, at den samtidig bi-

drager til at stimulere beskæftigelsen på alle de områder, hvor det kan ske uden at svække betalingsbalancen.

Det forhandlingsoplæg, regeringen fremlagde i juli måned, havde dette dobbelte sigte: dels at nedbringe betalingsbalanceunderskuddet i år og skabe grundlag for en gradvis formindskelse af underskuddet i de kommende år, dels at forbedre beskæftigelsen med en snes tusind mand i de kommende 3 år.

Man kan måske hævde, at det er en beskeden målsætning, men det er meget vigtigt at forstå, at vor indsats nu også har til formål at undgå, at vor situation yderligere forværres. Vi tjener ikke noget fornuftigt formål ved at foregøgle os selv og andre, at vi kan nå mål, som ikke er realistiske. Og vi må erkende, at så længe de internationale konjunkturer er så svage, som de tegner i øjeblikket, kan vi ikke forvente en eksportfremgang, som er tilstrækkelig kraftig til hurtigt at skabe ligevægt på betalingsbalancen. Vi kan altså ikke tillade os at stimulere efterspørgslen gennem en generel finanspolitisk lettelse. Tværtimod – udviklingen på betalingsbalancen og behovet for en mærkbar formindskelse af underskuddet kræver en betydelig stramning af finanspolitikken. Det er jo desværre sådan, at de indgreb, der styrker betalingsbalancen, og de indgreb, der fremmer beskæftigelsen, modvirker hinanden. Gribes man stærkt ind for at fremme beskæftigelsen – og det gælder ikke mindst, hvis man ikke styrer sine indgreb – får man uheldige virkninger på betalingsbalancen, og altså desværre også omvendt.

De indgreb, der er nødvendige, kan derfor ikke være af en enkel og ukompliceret karakter. Vil vi – som det er regeringens hensigt – forfølge begge de to mål, jeg lige har omtalt, må vi nødvendigvis arbejde med en kombination af foranstaltninger, som tilsammen udgør en helhed.

Vi må drage nytte af det forhold, at der er aktiviteter, som kan sættes i værk, uden at de koster nævneværdigt i fremmed valuta.

At der er arbejder – ikke mindst inden for energisektoren – som vel nok i første omgang også medfører en valutaudgift, men som på bare lidt længere sigt medfører betydelige valutabesparelser.

Og at det ikke er lige meget, hvordan vi sammensætter den forøgelse af statens indtægter, som er et nødvendigt led i en stabiliseringsplan. Det er i et vist omfang muligt at lægge